

HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Razred za prirodne znanosti

Znanstveno vijeće za prirodoznanstvena istraživanja Jadrana HAZU

POZIV

na Godišnju skupštinu

Znanstvenog vijeće za prirodoznanstvena istraživanja Jadrana

u dvorani Knjižnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti,
Strossmayerov trg 14, Zagreb

u **petak, 28. lipnja 2019. u 11.00 sati,**

D n e v n i red:

1. Otvaranje skupštine

Tematska predavanja: **Dugoročna znanstvena istraživanja Jadrana,
perspektive i problemi?**

*Ivica Vilibić: Što smo naučili iz dugoročnih mjerenja termohalinih
parametara na Palagruškom pragu?*

Dario Omanović: Osvrt na istraživanja metala u tragovima u Jadranu

2. Izvještaj o radu u 2018. godini
3. Plan rada za 2019/20. godinu (Okrugli stol, predavanja, znanstveni radovi, prezentacije promocije)
4. Članstvo u Vijeću i aktivnosti (trenutni popis članova, predlaganje novih članova, aktivnosti članova)
5. Razno

S poštovanjem,

Predsjednik Znanstvenog Vijeća

Akademik Mladen Juračić

Sažeci predavanja:

Ivica Vilibić: *Što smo naučili iz dugoročnih mjerenja termohalinih parametara na Palagruškom pragu?*

Kontinuirana dugoročna mjerenja termohalinih i drugih oceanografskih parametara provode se u Jadranu već više od 60 godina. Na Palagruškom pragu mjerenja se obavljaju na sezonskoj i mjesečnoj skali od 1952. godine te predstavljaju jedinstven niz podataka naročito pogodan za istraživanja dugoročnih promjena oceanografskih svojstava Jadrana, aktualnih u vremenu izraženih klimatskih promjena. Predavanje sadržava pregled dostupnih podataka, ranih analiza i saznanja temeljenih na njima, kao i neke od novijih studija i saznanja koja su temeljena na podacima s Palagruškog praga. Naposljetku, dan je naglasak na neophodnost nastavka tih mjerenja u budućnosti, bez kojih nije moguće načiniti pravilnu procjenu stvarnih promjena svojstava Jadranskog mora.

Dario Omanović: *Osvrt na istraživanja metala u tragovima u Jadranu*

U morskoj vodi većina elemenata nalazi se u vrlo niskim koncentracijama, tragovima. Tradicionalno najveći interes za istraživanja imaju tzv. teški metali kao što su Pb, Cd, Cu, Zn, Hg. Dok jedni nemaju ulogu u biološkim procesima i smatraju se toksičnim (Pb, Cd, Hg), drugi su mikronutrijenti (Cu, Zn) potrebni u brojnim staničnim procesima koji su npr. ključni za rast fitoplanktona. Međutim, pri povišenim koncentracijama, ti isti metali su otrovni i mogu utjecati na brojnost planktona i raznolikost u obalnim vodama. Dok je poznavanje ukupnih koncentracija metala bitno radi određivanja općeg stanja vodenog sustava, puno je bitnije određivanje njihove specijacije, jer biodostupnost i toksičnost metala znatno ovise o kemijskim vrstama u kojima se metali nalaze u vodenom sustavu.

Istraživanja metala u tragovima u morskoj vodi u Hrvatskoj sežu unatrag gotovo 50 godina. Od najranijih pionirskih radova dr. Marka Branice 60-tih godina prošlog stoljeća do danas, istraživanja se uglavnom odvijaju u Laboratoriju za fizičku kemiju tragova (LFKT), Zavoda za istraživanje mora i okoliša IRB-a. U predavanju će se dati kratki osvrt na povijest istraživanja metala u tragovima u Jadranu, te rezultati "dugoročnih" istraživanja koja se provode kroz monitoring programe Jadrana posljednjih godina. Prikazat će se i rezultati kontinuiranih istraživanja u estuariju rijeke Krke, dijelom realiziranih i u okviru HRZZ projekta "MEBTRACE".